

EXTRAKT z technické normy CEN

Extrakt nenahrazuje samotnou technickou normu, je pouze informativním materiálem o normě.

Intelligentní dopravní systémy - eSafety – Rozhraní eCall pro přístup center tísňového volání k databázím nákladu a nebezpečného zboží

CEN/TS 17642

Vydána 2021, 25 stran

Úvod

Tento dokument doplňuje standard CEN/TS 16405 - Doplňující specifikace datového konceptu pro těžká nákladní vozidla.

Nouzové volání z vozidla (eCall) se vlivem evropského nařízení stalo regulovaným požadavkem pro nové modely vozidel kategorie M1 a N1 (osobní automobily a lehká užitková vozidla. Implementace eCall však na straně vozidel není limitována na tyto kategorie. Rozšíření na další kategorie vozidel je předpokládáno a podporováno vydáváním příslušných standardů. K těmto kategoriím patří také komerční vozidla převážející náklad. Standard CEN/TS 16405 uvádí dvě varianty přenosu informace o nákladu do PSAP, a to buď přímo v těle datové MSD zprávy nebo získáním informace vzdáleným přístupem (typicky systému třetí strany).

Zhodnocení: Z pohledu gestora má v současné podobě popisovaný dokument (17642:2021) pouze informativní charakter bez možnosti jeho uplatnění pro vývoj SW/HW v oblasti eCall. Pouze přináší informace o plánovaném eFTI a roli eCall, neobsahuje však žádné relevantní technické specifikace.

Poznámka: Extrakt uvádí vybrané kapitoly popisovaného dokumentu a přejímá původní číslování kapitol.

Užití

Popisovaný dokument bude v budoucnu přínosný pro uživatele eCall z řad provozovatelů nákladních vozidel vybavených eCall a center PSAP v situaci, kdy budou poskytovány informace o aktuálním nákladu vozidla vzdáleným přístupem.

1 Předmět normy

Tato kapitola avizuje, že popisovaný dokument definuje specifikace pro poskytování eCall pro užitková vozidla a popisuje možnou podobu rozhraní mezi PSAP a externí dopravní databází. Všechna uvedená datová schémata v popisovaném dokumentu a standardu CEN/TS 16405 spadají do konceptu volitelných dodatečných dat (OAD).

Tento dokument uvádí vztah eCallu pro užitková vozidla k budoucím normám eFTI (elektronické informace z nákladní dopravy). Uvádí předpoklady pro to, aby tyto normy umožňovaly přístup k příslušným informacím o nákladu pro centra tísňového volání (PSAP) v případě volání eCall. Popisovaný dokument se zaměřuje pouze na OEM IVS v režimu panevropského eCall, která jsou umístěná ve vozidlech (nikoliv v přívěsech a návěsech).

2 Souvisící normy (výběr)

Kapitola 2 obsahuje reference na 6 souvisejících standardů. K nejdůležitějším patří:

EN 15722:2020, Intelligent transport systems – ESafety - ECall minimum set of data

EN 16062:2015, Intelligent transport systems - ESafety - eCall high level application requirements (HLAP) using GSM/UMTS circuit switched networks

CEN/TS 16405:2019, Intelligent transport systems - Ecall - Additional data concept specification for heavy goods vehicles

3 Termíny a definice

Kapitola 3 popisovaného dokumentu obsahuje 19 definic. V tomto extraktu se vyskytují zejména následující termíny a definice:

elektronické informace z nákladní dopravy; eFTI (*electronic Freight Transport Information*) - iniciativa Evropské komise vytvořit evropskou platformu, která umožní orgánům přístup k informacím o nákladní dopravě.

minimální soubor dat; MSD (*minimum set of data*) – standardizovaný datový koncept obsahující datové prvky generovaných dat příslušného vozidla nezbytné pro vykonání služby eCall

volitelná dodatečná data (*optional additional data*) - část minimálního souboru dat určená pro další nepovinné údaje poskytované ve formátu stanoveném v normě EN 15722. Je "nepovinným" dodatečným datovým polem obsaženým v MSD a přenášeným jako jeho součást

Další termíny a zkratky z oboru ITS jsou obsaženy ve [slovníku ITS terminology](#).

4 Symboly a zkratky

Kapitola 4 popisovaného dokumentu obsahuje 35 zkratk. V tomto extraktu se vyskytují zejména následující:

EUCARIS - Evropský informační systém o vozidlech a řidičských průkazech (European CAR and driving licence Information System)

OEM IVS - subdodavatel originálního příslušenství vozidlového systému (montováno ve výrobě)

UN/CEFACT - Centrum OSN pro usnadnění obchodu a elektronické obchodování (United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business)

VIN - identifikační číslo vozidla (vehicle identification number)

XML - rozšiřitelný značkovací jazyk (extensible markup language)

5 Shoda

Kapitola o rozsahu dvou odstavců uvádí, že požadavky shody jsou splněny shodou s existujícími standardy (EN 16454, CEN/TS 17240 a CEN/TS 16405).

6 Obecný přehled

Kapitola (rozsah 1 strana včetně obrázku) rekapituluje datová schémata volitelných dodatečných dat (OAD) uvedených ve standardu CEN/TS 16405. Je zde shrnut reálný stav, že systémy dopravců nemusí umožňovat předávání potřebných dat. Navíc je problematické (i obtížně udržitelné) na straně PSAP implementovat dedikovaná rozhraní pro jednotlivé dopravce. Popisovaný dokument tak přináší popis možných způsobů standardizace této informační vazby.

Popisovaný dokument obsahuje návrhy možného řešení koncového bodu dopravce, způsob připojení PSAP k tomuto bodu a způsob kódování a dekodování dat.

7 Výměna dat

Kapitola (rozsah 8 stran včetně obrázků) blíže popisuje oblast výměny dat.

7.1 Obecné

Evropská komise zahájila legislativní proces harmonizace elektronických informací z nákladní dopravy (eFTI) a poskytnutí základní architektury pro výměnu dat. Popisovaný dokument tak má sloužit také jako seznam požadavků eCall pro tvorbu technické specifikace eFTI.

7.2 Základní standard CEN/TS 16405:2019

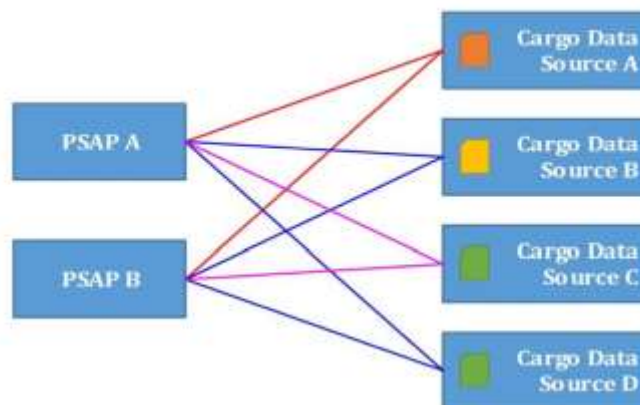
Článek ve větší míře detailu rekapituluje datová schémata uvedená v existujícím standardu.

7.3 Dostupné přístupy pro kódování a výměnu dat

Článek představuje soupis možných (existujících) přístupů využitelných pro kódování a výměnu dat o nákladu.

7.3.2 eFTI

Vzhledem k velmi rané fázi vývoje eFTI o něm mnoho informací není známo. V článku je prezentována alespoň základní architektura.

Obrázek 1 (Obrázek 2 popisovaného dokumentu) - principiální schéma výměny dat přes eFTI

7.3.3 EUCARIS

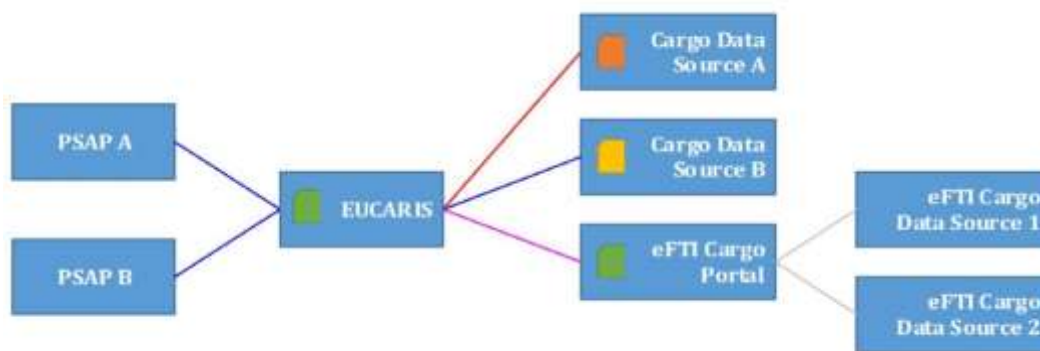
EUCARIS je systém pro sdílení registračních údajů mezi členskými státy. Článek uvádí, že výhodou této varianty je skutečnost, že centra PSAP již k EUCARIS komunikačně napojena jsou kvůli získání dat o vozidle na základě VIN. Článek dále popisuje možnou podobu komunikačních vazeb mezi PSAP, partnerem EUCARIS a Národním úřadem pro informace o nákladu.

7.3.4 UN/CEFACT

Článek uvádí, že se tato entita (Centrum OSN pro usnadnění obchodu a elektronické obchodování) zabývá pouze kódováním a nikoliv výměnou dat. V článku je uvedena část datového schématu týkajícího se nebezpečného nákladu.

7.4 Předpokládané konfigurace

Článek prezentuje tři principiální schémata možného přenosu dat s popisem rolí jednotlivých subjektů. Pro ilustraci je níže uvedeno schéma kombinující využití EUCARIS a eFTI portálu.

Obrázek 2 (obrázek 6 popisovaného dokumentu) "CEN/TS 16405:2019 s EUCARIS a eFTI"

8 Standardy, které je třeba aktualizovat

Žádný není uveden.

9 Ochrana osobních údajů

Článek uvádí, že žádná informace o nákladu nesmí obsahovat osobní údaje. Dále jsou specifikovány požadavky na podobu identifikátoru požadavku na přístup k informacím při výměně dat (např. GUID, šifrovaný VIN).

Příloha A (informativní) Nařízení eFTI (elektronické informace z nákladní dopravy)

Příloha v rozsahu 2,5 stran včetně obrázků přináší informace o eFTI a jeho časovém plánu zavedení (odhad 2024-2026).

Příloha B (informativní) UN/CEFACT kódování XML

Příloha v rozsahu 2,5 stran uvádí definici strukturované informace o nákladu dle UN/CEFACT.